فرمولهای انتگرال:

$$\boxed{\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + c} \implies \int x^2 dx = \frac{x^3}{3} + c, \quad \int x dx = \frac{x^2}{2} + c, \quad \int \sqrt{x} dx = \int x^{\frac{1}{2}} dx = \frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} + c = \frac{2}{3} \sqrt{x^3} + c$$

$$\boxed{\int \frac{dx}{x+a} = Ln|x+a|+c} \quad \Rightarrow \quad \int \frac{dx}{x} = Ln|x|+c \quad , \quad \int \frac{dx}{x-3} = Ln|x-3|+c$$

$$\int \cos ax dx = \frac{1}{a} \sin ax + c \qquad \Rightarrow \int \cos 2x dx = \frac{1}{2} \sin 2x + c \quad , \quad \int \cos x dx = \sin x + c$$

$$\left| \int \sin ax dx = -\frac{1}{a} \cos ax + c \right| \implies \int \sin 4x dx = -\frac{1}{4} \cos 4x + c \quad , \quad \int \sin x dx = -\cos x + c$$

$$\int e^{ax} dx = \frac{1}{a} e^{ax} + c \quad \Rightarrow \quad \int e^{3x} dx = \frac{1}{3} e^{3x} + c \quad , \quad \int e^{x} dx = e^{x} + c \quad , \quad \int e^{-4x} dx = -\frac{1}{4} e^{-4x} + c$$

$$\left| \int a^x dx = \frac{a^x}{Lna} + c \right| \quad \Rightarrow \quad \int 5^x dx = \frac{5^x}{Ln5} + c \quad , \quad \int 2^x dx = \frac{2^x}{Ln2} + c$$

$$\int \cosh ax dx = \frac{1}{a} \sinh ax + c \qquad \Rightarrow \int \cosh 4x dx = \frac{1}{4} \sinh 4x + c \quad , \quad \int \cosh x dx = \sinh x + c$$

$$\int \sinh ax dx = \frac{1}{a} \cosh ax + c \qquad \Rightarrow \int \sinh 7x dx = \frac{1}{7} \cosh 7x + c \quad , \quad \int \sinh x dx = \cosh x + c$$

$$\int (1 + \tan^2 ax) dx = \int \frac{dx}{\cos^2 ax} = \int \sec^2 ax dx = \frac{1}{a} \tan ax + c \qquad \Rightarrow \int (1 + \tan^2 x) dx = \tan x + c$$

$$\int (1 + \cot^2 ax) dx = \int \frac{dx}{\sin^2 ax} = \int \csc^2 ax dx = -\frac{1}{a} \cot ax + c \qquad \Rightarrow \int (1 + \cot^2 x) dx = -\cot x + c$$

$$\int \tan ax dx = -\frac{1}{a} \ln |\cos ax| + c \qquad \Rightarrow \int \tan 3x dx = -\frac{1}{3} \ln |\cos 3x| + c \quad , \quad \int \tan x dx = -\ln |\cos x| + c$$

$$\int \cot ax dx = \frac{1}{a} \ln |\sin ax| + c \qquad \Rightarrow \int \cot 5x dx = \frac{1}{5} \ln |\sin 5x| + c \quad , \quad \int \cot x dx = \ln |\sin x| + c$$

$$\int \sec ax \tan ax dx = \frac{1}{a} \sec ax + c \qquad \Rightarrow \int \sec 3x \tan 3x dx = \frac{1}{3} \sec 3x + c \quad , \quad \int \sec x \tan x dx = \sec x + c$$

$$\int \frac{dx}{\cosh^2 ax} = \frac{1}{a} \tanh ax + c \qquad \Rightarrow \int \frac{dx}{\cosh^2 3x} = \frac{1}{3} \tanh 3x + c \quad , \quad \int \frac{dx}{\cosh^2 ax} = \tanh x + c$$

$$\int \frac{dx}{\sinh^2 ax} = -\frac{1}{a} \coth ax + c \qquad \Rightarrow \int \frac{dx}{\sinh^2 2x} = -\frac{1}{2} \coth 2x + c \quad , \quad \int \frac{dx}{\sinh^2 x} = -\coth x + c$$

$$\int \frac{dx}{\cos ax} = \int \sec ax dx = \frac{1}{a} \ln |\sec ax + \tan ax| + c \qquad \Rightarrow \int \sec x dx = \ln |\sec x + \tan x| + c$$

$$\int \frac{dx}{\sin ax} = \int \csc ax dx = \frac{1}{a} \ln |\csc ax - \cot x| + c$$

$$\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \arctan \left(\frac{x}{a}\right) + c \qquad \Rightarrow \int \frac{dx}{x^2 + 9} = \frac{1}{3} \arctan \left(\frac{x}{3}\right) + c \quad , \quad \int \frac{dx}{x^2 + 1} = \arctan x + c$$

$$\boxed{ \int \frac{dx}{x^2 - a^2} = \frac{1}{2a} Ln \left(\frac{x - a}{x + a} \right) + c } \quad \Rightarrow \quad \int \frac{dx}{x^2 - 25} = \frac{1}{10} Ln \left(\frac{x - 5}{x + 5} \right) + c \quad , \quad \int \frac{dx}{x^2 - 1} = \frac{1}{2} Ln \left(\frac{x - 1}{x + 1} \right) + c$$

$$\boxed{\int \frac{dx}{(x-a)(x-b)} = \frac{1}{a-b} Ln\left(\frac{x-a}{x-b}\right) + c} \quad \Rightarrow \quad \int \frac{dx}{(x-7)(x-2)} = \frac{1}{5} Ln\left(\frac{x-7}{x-2}\right) + c$$

$$\boxed{\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = Arcsin\left(\frac{x}{a}\right) + c} \implies \int \frac{dx}{\sqrt{7 - x^2}} = Arcsin\left(\frac{x}{\sqrt{7}}\right) + c \quad , \quad \int \frac{dx}{\sqrt{1 - x^2}} = Arcsin x + c$$

$$\boxed{\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 + a^2}} = Ln\left(x + \sqrt{x^2 + a^2}\right) + c = Arcsinh\left(\frac{x}{a}\right) + c} \quad \Rightarrow \quad \int \frac{dx}{\sqrt{x^2 + 4}} = Ln\left(x + \sqrt{x^2 + 4}\right) + c$$

$$\boxed{\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 - a^2}} = Ln\left(x + \sqrt{x^2 - a^2}\right) + c = \operatorname{Arccosh}\left(\frac{x}{a}\right) + c} \quad \Rightarrow \quad \int \frac{dx}{\sqrt{x^2 - 3}} = Ln\left(x + \sqrt{x^2 - 3}\right) + c$$

$$\left| \int \sqrt{a^2 - x^2} dx = \frac{x}{2} \sqrt{a^2 - x^2} + \frac{a^2}{2} \operatorname{Arcsin}\left(\frac{x}{a}\right) + c \right| \implies \int \sqrt{1 - x^2} dx = \frac{x}{2} \sqrt{1 - x^2} + \frac{1}{2} \operatorname{Arcsin} x + c$$

$$\boxed{\int \sqrt{x^2 - a^2} dx = \frac{x}{2} \sqrt{x^2 - a^2} - \frac{a^2}{2} \operatorname{Arccosh}\left(\frac{x}{a}\right) + c} \quad \Rightarrow \quad \int \sqrt{x^2 - 1} dx = \frac{x}{2} \sqrt{x^2 - 1} - \frac{1}{2} \operatorname{Arccosh} x + c$$

$$\boxed{ \int \sqrt{x^2 + a^2} dx = \frac{x}{2} \sqrt{x^2 + a^2} + \frac{a^2}{2} \operatorname{Arcsinh}\left(\frac{x}{a}\right) + c} \quad \Rightarrow \quad \int \sqrt{x^2 + 1} dx = \frac{x}{2} \sqrt{x^2 + 1} + \frac{1}{2} \operatorname{Arcsinh} x + c$$

$$\boxed{\int \frac{dx}{x\sqrt{a^2 - x^2}} = -\frac{1}{a}\operatorname{Arcsech}\left(\frac{x}{a}\right) + c} \quad \Rightarrow \quad \int \frac{dx}{x\sqrt{1 - x^2}} = -\operatorname{Arcsech} x + c$$

$$\int \frac{dx}{x\sqrt{a^2 + x^2}} = -\frac{1}{a}\operatorname{Arccsch}\left(\frac{x}{a}\right) + c \qquad \Rightarrow \int \frac{dx}{x\sqrt{1 + x^2}} = -\operatorname{Arccsch} x + c$$

تمام این فرمولها با این نکته به دست آمده است که مشتق جواب انتگرال با تابع داخل انتگرال با مشتقگیری انتگرال برابر است. اثبات این فرمولهای اصلی در امتحانات نیاز نیست ولی با مشتقگیری از سمت راست می توان به تابع داخل انتگرال رسید، مثلاً:

$$\left(\frac{1}{a}\tan ax + c\right)' = \frac{1}{a}\left[a\left(1 + \tan^2 ax\right)\right] = 1 + \tan^2 ax \Rightarrow \int \left(1 + \tan^2 ax\right)dx = \frac{1}{a}\tan ax + c$$

 $\int_{x=a}^{b} f(x)dx$ اگر انتگرال داده شده دارای کرانهای مشخص برای انتگرال گیری باشد (مانند کرانها به شکل زیر،) آن انتگرال را معین گوییم و با یافتن جواب انتگرال و قرار دادن کرانها به شکل زیر، جواب انتگرال را می یابیم:

$$\int_{x=a}^{b} f(x) dx = F(x)\Big|_{a}^{b} = F(b) - F(a)$$

نکته: در محاسبه انتگرال معین نیازی به استفاده از c در جواب نیست زیرا در هنگام محاسبه F(b) حذف می شود.

مثال: مساحت زیر منحنی $f(x) = 3x^2 - 4x + 5$ را در بازه [1,2] بیابید.

حل:

$$\int_{x=1}^{2} \left(3x^2 - 4x + 5\right) dx = x^3 - 2x^2 + 5x\Big|_{1}^{2} = \left(2^3 - 2 \times 2^2 + 5 \times 2\right) - \left(1^3 - 2 \times 1^2 + 5 \times 1\right) = 10 - 4 = 6$$

تمرین: حاصل انتگرالهای زیر را محاسبه کنید.

$$\int_{x=0}^{3} \left(-6x^2 + 2x - 3 \right) dx \quad .1$$

$$\int_{x=0}^{\frac{\pi}{4}} (\sin 2x - \cos x) dx \ .2$$

$$\int_0^2 \frac{dx}{x+1}$$
 .3